Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie

Nám. Sv. Egídia 102/10,
058 01 Poprad
IČO: 42 405 971
Tel: +421 903 142771
e-mail: asociacia@obnovitelnezdroje.eu
web: https://obnovitelnezdroje.eu

Poprad 18. 1. 2026

Návrh stratégie pre parlamentné voľby s využitím potenciálu výrazného zníženie nákladov na ohrev teplej vody v bytových domoch a riešenia problematiky rozpočítania nákladov na teplo.

(Návrh bol predložený ministerstvu hospodárstva 10.11. 2025 vrátane doplnenia z 28. 11. 2025)

Návrh stratégie sa zásadne dotýka týchto oblastí:

I. Národný energetický a klimatický plán (NECP)

Ako uvádza portál Techbyte Slovensko čelí ostrej kritike Európskej komisie, ktorá upozorňuje, že napriek ambícii znížiť emisie o 64,3 % sa v dokumente objavujú závažné nedostatky, ktoré spochybňujú reálnu pripravenosť Slovenska na zelenú éru. *Európska komisia kritizuje chýbajúci plán Slovenska na využitie zelených investícií do roku 2030. Štát robí málo a aj to málo robí veľmi pomaly. Slovensko čelí riziku straty investícií pre pomalú zelenú transformáciu. Európska komisia vyzvala Slovensko na urýchlenie klimatických opatrení.“*

Z tohto dôvodu predkladáme návrh na **zníženie uhlíkovej stopy a spotreby zemného plynu o minimálne 40%** v oblasti neefektívnej výroby a dodávky teplej vody (TV) týkajúcej sa väčšiny bytových domov na Slovensku s Centrálnym zdrojom tepla. Kým verejná diskusia sa sústreďuje na cenu kúrenia, skutočný problém slovenských domácností zostáva v tieni: teplá voda.

Teplá voda je dnes pre domácnosti drahšia než samotné kúrenie

V súčasných podmienkach nie je pre domácnosti rozhodujúcim nákladom vykurovanie, ale teplá voda. Na základe analýzy z konkrétneho vyúčtovania za rok 2024 v jednom z bytových domov v Poprade pri 4-člennej domácnosti so spotrebou 70m³ teplej vody ročne môžu byť náklady na TÚV až viac ako dvojnásobné oproti nákladom na vykurovanie, pričom ide o celoročnú a prakticky neovplyvniteľnú spotrebu.

Zriadenie individuálneho ohrevu teplej vody preto predstavuje najefektívnejšie a najrýchlejšie opatrenie na zníženie celkových nákladov domácnosti na teplo.

II. Zásadne zníženie nákladov konečných spotrebiteľov za dodávku teplej vody

Navrhujeme decentralizáciu ohrevu TV tak, aby sa straty teplárenským spoločnostiam kompenzovali správou a inštaláciou týchto zariadení napríklad financovaním formou splátok tak ako je to pri predaji automobilov a pod. Keďže politické strany nechce stratiť sponzorov z teplárenského

holdingu, dôsledkom je chýbajúca legislatíva, ktorá by zakázala neefektívny ohrev a dodávku TV z centrálnych zdrojov tepla (CZT).

- Názorným príkladom, že sa to úspešne dá sú napríklad bytové domy NSE 102 a Diaľava v Poprade, kde sa teplá voda vyrába v cene od **3 do 4 eur za m³**, bez únikov a tepelných stratách v teplovodných kanáloch a rozvodoch.
- Náklady na ohrev TV v CZT sú v Poprade pri dodávke priamo s CZT od **14 do 20 eur za m³**
- a pri Domových odovzdávacích staniciach (DOST) od **12 do 16 eur za m³**,
- Pri individuálnom ohreve TV (priamo v byte), so zásobníkom Ariston v ktorom je zabudované tepelné čerpadlo za cenu od 550-650 eur a v kombinácii s balkónovým FVZ resp. využitím zdieľania elektriny sú náklady na ohrev od **2 - 2,50 eur za m³, odpadajú aj straty tepla pri cirkulácii TV cez bytový dom,**

čo je cca 10 násobne menej ako pri výrobe TV v CZT. V tom prípade by dodávateľ tepla za poplatok mohol zabezpečovať pre byty služby ako inštaláciu a servis v prípade poruchy, čím by si kompenzoval straty v letnom období, kedy by CZT neboli v prevádzke. Konkrétne vyhodnotenia úspor od roku 2016 v prípade záujmu predložíme. Cenu ohrevu TV zásadne ovplyvňuje aj zvýhodnená tarifa za dodávku elektriny D6 pre bytové domy. Na zmenu koncepcie, ktorá zásadne znižuje spotrebu fosílnych palív a znižuje uhlíkovú stopu, by sa dali využiť eurofondy.

Toto revolučné a racionálne riešenie by oslovilo konečných spotrebiteľov, v čase zvyšovania cien zemného plynu a emisných povoleniek, čo by spolu s energopomocou malo politický vplyv ich rozhodovanie vo voľbách. Problém neefektívneho ohrevu TV je dlhodobý. Potvrdzuje to aj skutočnosť, že mnohé bytové domy stále nemajú samostatné meranie množstva spotrebovanej teplej vody na päte bytových domov, čo legislatívne začalo platiť až od 1. 1. 2025. Ak by mali bytové domy svoje vodomery, tak by bolo možné presne zistiť, koľko vody sa skutočne spotrebovalo a koľko vody uniklo z rozvodov CZT. Podľa zákona úniky vody z rozvodov CZT má hradiť CZT a nie spotrebitelia.

Ako vyplýva z rokovania pracovnej skupiny MH SR zo dňa 29. 10. 2025, **podnikateľské subjekty namiesto prijímania opatrení na kontrolu únikov teplej a studenej vody a cirkulačných strát v rozvodoch, navrhujú – podobne ako pri rozúčtovaní tepla na vykurovanie – zvýšenie základnej zložky až na úroveň 40 – 50 %.** Takýto krok by však negoval význam merania skutočnej spotreby a motiváciu konečných odberateľov k úsporám.

Základná zložka sa už od 1. 1. 2017 zvýšila z 10 % na 20 %, a to s cieľom zabrániť masovému prechodu na individuálny ohrev teplej vody. Namiesto prijatia technických opatrení na elimináciu strát a kontrolu únikov sa však dodávatelia snažia preniesť tieto náklady na konečných spotrebiteľov.

Dovoľujeme si doplniť, že v období pôsobenia v spoločnosti Dalkia sme vypracovali:

- Softvérový nástroj na automatickú kontrolu únikov teplej a studenej vody. Program pracoval na základe porovnania údajov z vodomerov po ukončení dodávky teplej vody o 22:20 a pred jej opätovným spustením o 4:30 ráno. V prípade zistenia nadmerného nočného odberu systém automaticky signalizoval odchýlku od bežného priemeru.
- **Úpravu časových programov riadiaceho systému CZT na pravidelné prehrievanie teplej vody** v súlade s opatreniami Úradu verejného zdravotníctva, s cieľom predchádzať šíreniu baktérie *Legionella*, ktorá predstavuje vážne zdravotné riziko.
- V tejto súvislosti upozorňujeme na problematickú právnu úpravu zákona č. 476/2008 Z. z. o energetickej efektívnosti, ktorá zaviedla povinnosť hydraulického vyregulovania rozvodov teplej vody v bytových domoch s centrálnou prípravou teplej vody (nad 1 000 m²) do 31. 12. 2013, a to na náklady konečných spotrebiteľov. Podľa odborných hodnotení išlo o neefektívne a neúčelne vynaložené prostriedky.

- Podobne ako neskoršia vyhláška č. 503/2022 Z. z., aj uvedená legislatíva vytvorila podmienky pre komerčné subjekty, ktoré z povinnej regulácie, inštalácie PRVN a diaľkových odpočtov urobili výnosný podnikateľský model. Povinnosť inštalácie regulátorov uzatvárajúcich spiatočku teplej vody tak, aby teplota TV bola v rozmedzí 45 až 55°C zároveň viedla k narušeniu požadovaného režimu prehrievania proti *Legionelle* a spôsobovala problémy s nedostatočnou teplotou teplej vody u konečných spotrebiteľov.

Toto je len hrubý náčrt návrhu, ktorý vychádza aj zo správy predsedu NKÚ Ľ. Andrassyho týkajúcej sa biznisu s pitnou vodou. **Rovnaký biznis existuje aj s dodávkou teplej vody**, o čom doposiaľ nenašiel odvahu hovoriť žiadny minister hospodárstva.

III. Návrh na riešenie nesystémového rozúčtovania tepla podľa pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov (PRVN)

V súčasnosti je systém PRVN rozšírený v približne 95 % bytových domov na Slovensku, a podobne je to aj vo viacerých krajinách EÚ čo znamená, že väčšina obyvateľov je závislá od nepresného merania tepla a následného nespravodlivého rozúčtovania nákladov za dodávku tepla pre byty. Tento stav je výsledkom lobingu výrobcov meracej techniky z Dánska a Nemecka, ktorí prostredníctvom smernice EÚ č. 2018/2002 o energetickej efektívnosti presadili povinnosť inštalácie rozdeľovačov namiesto certifikovaných meračov. V diskusnom príspevku na stretnutí pracovnej skupiny k vyhláške č. 503/2022 Z. z. o spôsobe rozúčtovania tepla 29. 10. 2025 sme poukázali na neefektívnosť a dlhodobé problémy s rozúčtovaním tepla podľa PRVN.

Ako potvrdzujú viaceré doručené vyúčtovania po nadobudnutí účinnosti vyhlášky č. 503/2022 Z. z. (a nezmenilo sa to ani po novele č. 337/2024 Z. z.), základná zložka rozúčtovania podľa plochy sa zvýšila na **60 % až 90 %**. **Stačí, že jeden byt prekuruje a jeden byt nevykuruje vôbec a zmení sa pomer rozúčtovania pre celý bytový dom.** Tým sa znižuje zmysel pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov (PRVN), ktoré sa zároveň stávajú finančne náročnými a technicky neefektívnymi. Dochádza tak k demotivácii konečných spotrebiteľov k úsporám tepla. Paradoxne, mnohí dôchodcovia upozorňujú, že je pre nich lacnejšie používať elektrické ohrievače, než udržiavať radiátory v prevádzke. Súčasný systém, zavedený ešte počas pôsobenia bývalého ministra hospodárstva Karla Hirmana, zásadne zmenil pomer medzi spotrebnou a základnou zložkou, čím sa oslabila spravodlivosť rozpočítavania.

Historické skúsenosti s meraním tepla

V bytových domoch, kde boli ešte v roku 2007 nainštalované kalorimetrické meradlá tepla KMT1 slovenskej výroby (Tadeas Tvrdošín), sa preukázalo, že až 90 % spotreby tepla je možné presne fakturovať podľa týchto meradiel, pričom len približne 10 % predstavujú straty a prechodové teplo. Tento systém po doplnení o meranie prietoku by bol dobrým základom pre vývoj certifikovaného určeného meradla za dostupnú cenu. Merané údaje je potom možné ľahko overiť porovnaním meraní v jednotlivých bytoch s fakturačným meračom tepla na vstupe do objektu – podobne, ako sa to robí pri meraní spotreby teplej a studenej vody.

Návrh na vývoj certifikovaného určeného meradla tepla

V roku 2024 sme ministerke hospodárstva predložili návrh na vyhlásenie verejnej súťaže na vývoj certifikovaného merača tepla integrovaného s termostatickou hlavicou, umiestneného na prívodnom potrubí vykurovacieho telesa. Tento návrh je aktuálny aj v súvislosti s jej rokovaním s čínskym vicepremiérom 15. októbra 2025 o strategickom partnerstve, keďže Čína už dnes vyrába moderné merače tepla za približne **27 eur** a disponuje technologickými kapacitami na vývoj takého

kompaktného systému s vysokým potenciálom digitalizácie. Ak by sa vývoj a výroba takéhoto meradla realizovali na Slovensku – či už prostredníctvom domáceho výrobcu alebo v kooperácii s čínskymi technologickými partnermi – Slovensko by sa mohlo stať lídrom v oblasti merania a regulácie tepla v rámci EÚ. Tento segment je významný, pretože potreba presného, transparentného a spravodlivého merania sa týka všetkých členských štátov.

V prípade úspešného vývoja konkurencieschopného systému by Slovensko získalo technologický aj trhový náskok pred krajinami, ako je napríklad Dánsko, ktorého priemyselné skupiny výrazne ovplyvnili európsku legislatívu v oblasti energetickej efektívnosti (najmä smernicu EÚ 2018/2002).

Naopak, ak Slovensko túto príležitosť nevyužije, je pravdepodobné, že technologickú dominanciu v tejto oblasti prevezme čínsky priemysel, ktorý už systematicky expanduje do segmentu meracej a regulačnej techniky v Európe.

Tento návrh na biznis- plán by priniesol zisky v miliónoch eur a mal pozitívny dopad na vo verejnosti čoraz viac negatívne vnímanú politiku EÚ v súvislosti so zelenou dohodou a eliminovaním fosílnych surovín.

Otvorili sme mimoriadne závažný problém merania tepla v 95% bytoch na základe rozpočítavania podľa pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov (PRVN), ktoré nie sú certifikovanými určenými meradlami tepla v jednotke tepla kWh. Problémom je Smernica EÚ č. 2018/2002 o energetickej efektívnosti), ktorú presadili lobisti z Dánska v čase kedy Dánsko predsedalo EU. Dánsko patrí medzi najväčších výrobcov meracej a regulačnej techniky (MART). Na túto Smernicu nadväzuje SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2023/1791z 13. septembra 2023 o energetickej efektívnosti a o zmene nariadenia (EÚ) 2023/955 (prepracované znenie).
Keďže táto problematika sa týka miliónov domácnosti v celej EÚ, chceme preto navrhnúť, podanie návrhu EK na zmenu týchto smerníc, ktoré už nereflektujú súčasnú situáciu vzhľadom na zmenu zahraničnej politiky a prehlbovanie energetickej chudoby.

IV. Povinné diaľkové odpočty od 1. 1. 2027 podľa smernice EÚ

Povinné zavedenie diaľkových odpočtov vrátane PRVN je celoeurópsky problém, ktorý sa týka miliónov bytov. V tejto súvislosti sme poslancov Európskeho parlamentu požiadali o otvorenie diskusie na európskej úrovni. Cieľom by malo byť **pozastavenie alebo aspoň odklad povinného diaľkového odpočtu PRVN a vodomerov**, ako aj **mesačného vyhodnocovania spotreby**, ktoré v praxi neprináša reálny úžitok a výrazne zvyšuje náklady konečných spotrebiteľov.

Keďže v letných mesiacoch sa teplo na ústredné kúrenie nedodáva, postačuje napríklad **jednorazový ročný odpočet** realizovaný pochôdzkovým systémom, bez potreby vstupu do bytov. Ide o technicky jednoduché a finančne výrazne úspornejšie riešenie.

V. Kontraproduktívnosť ÚRSO

Ministerstvo hospodárstva neodpovedalo ani na dodatok k návrhu stratégie v ktorom sme upozornili na to, že prepad preferencii strany Hlas SD nepochybne ovplyvňujú kroky súčasného šéfa ÚRSO, ktoré sabotujú OZE a obzvlášť fotovoltiku! Namiesto podpory úspor a energetickej slobody ÚRSO vytvára prekážky a predražuje riešenia, ktoré si občania dokážu sami zabezpečiť. Výsledkom je drahšia elektrina a obmedzená sloboda vo vlastnej energetike.

Legislatívne a regulačné kroky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „ÚRSO“) pod vedením jeho predsedu Jozefa Holjenčíka :

- sú v rozpore s platnou zákonnou úpravou,
- prekračujú rámec zákonných splnomocnení regulačného orgánu,
- negatívne zasahujú do práv domácností a výrobcov elektriny,
- systematicky zvýhodňujú distribučné a dodávateľské energetické spoločnosti

de najmä o tieto opatrenia:

1. **Návrh výrazného zvýšenia poplatku za pripojenie fotovoltického zariadenia (ďalej len „FVZ“) do distribučnej sústavy – tzv. G-komponentu – až o 333 %.** Po zásahu Ministerstva hospodárstva SR bol tento nárast znížený na 30 %, čo však aj napriek tomu predstavuje **významnú finančnú bariéru** pre rozvoj fotovoltiky. G-komponent, resp. platba za prístup do distribučnej sústavy pre výrobcov elektriny, sa na Slovensku – na rozdiel od susedných krajín – uplatňuje od roku 2014. Jeho výšku určuje vyhláška ÚRSO, ktorú presadil vtedajší predseda úradu Jozef Holjenčík. Poplatok sa vypočítava z **maximálnej rezervovanej kapacity (ďalej len MRK)** fotovoltického zariadenia. Ide o **fixný poplatok**, ktorý sa platí aj pri nulovej výrobe a je viazaný výlučne na rezervovanú kapacitu, nie na:
   - inštalovaný výkon fotovoltických panelov,
   - skutočný výkon meniča,
   - množstvo vyrobenej alebo dodanej elektriny.

2. **Vyhláška ÚRSO č. 154/2024 Z. z.** zvýšila limit dohodnutej rezervovanej kapacity (ďalej len RK) z pôvodných 20 % na 50 % hodnoty maximálnej rezervovanej kapacity (ďalej len MRK) bez potreby výmeny hlavného ističa. Táto úprava bola výhodná najmä pre podnikateľov a samosprávy, ktoré si prostredníctvom optimalizácie odberných miest dokázali znižovať prevádzkové náklady. Žiadosť o zmenu RK nie je spoplatňovaná. Spoplatňuje sa len žiadosť o zvýšenia MRK.
   Uvedená zmena však v aplikačnej praxi:
   - núti odberateľov k výmene hlavných ističov,
   - vedie k ukladaniu poplatkov za tzv. „preplombovanie“ rozvádzača až do výšky 42 € (VSD), a to aj v prípadoch, keď rozvádzač nie je vo vlastníctve distribučnej spoločnosti. Distribučnej spoločnosti pritom patrí výlučne elektromer, ktorý je zabezpečený samostatnou plombou. Uplatňovanie uvedeného postupu tak vytvára neodôvodnené dodatočné náklady pre odberateľov a prináša distribučným spoločnostiam miliónové zisky, čo je v rozpore so zásadami ochrany spotrebiteľa.

3. **Zmena mesačných paušálnych distribučných poplatkov na kapacitné poplatky podľa veľkosti ističa, účinná od 1. júla 2025, v neprospech prevádzkovateľov malých fotovoltických zariadení (FVZ) s výkonom do 10,8 kW:**
   a. zásadne zvyšuje fixné náklady domácnostiam s FVZ,
   b. diskriminuje malé zdroje do 10,8 kW,
   c. odporuje cieľu podpory energetickej sebestačnosti.

   Zmena tarifnej štruktúry výrazne predražuje prevádzku fotovoltických zariadení. Kým mesačná platba pri tarife D1 predstavuje 1,50 eura a pri tarife D2 4,82 eura, po prechode na mesačnú kapacitnú platbu sa poplatok pri ističovi 25 A zvyšuje na **takmer 11 eur mesačne**.

4. **Potenciálne nezákonné kroky ÚRSO a distribučných spoločností**
   Po vydaní vyhlášky ÚRSO č. 154/2024 Z. z. oznámili distribučné spoločnosti, že od 1. 1. 2026 budú fakturovať sankcie za prekročenie maximálnej rezervovanej kapacity (MRK) pri

prevádzke všetkých zdrojov na výrobu elektriny, vrátane fotovoltických zariadení (FVZ) v segmente domácnosti.

Uplatňovanie týchto reštrikcií má viacero právnych problémov:

- **Retroaktivita opatrenia:** Vyhláška sa aplikuje na existujúce zmluvy a už realizované investície do OZE. Takýto retroaktívny zásah môže byť v rozpore so základnými princípmi práva, najmä s ochranou legitímnej dôvery a s právom na spravodlivú ochranu investícií, ktoré sú garantované aj legislatívou EÚ. V pôvodne uzatvorených zmluvách s distribučnými spoločnosťami o prístupe a pripojení FVZ, sa sankcionovanie prekročenia MRK pri dodávke elektriny do siete neuvádza.

- **Porušenie pravidiel EÚ pre podporu OZE:** Podľa smerníc EÚ (najmä **smernica 2018/2001/EÚ o podpore obnoviteľných zdrojov energie**) členské štáty nesmú vytvárať právne či faktické prekážky odberateľom, ktorí dodávajú energiu z OZE do siete, a nemôžu uplatňovať diskriminačné sankcie. Sankcionovanie dodávky elektriny z FVZ do siete predstavuje jasnú disproporciu a možnú diskrimináciu investícií do obnoviteľnej energie.

- **Obmedzenie práv spotrebiteľov:** Zákazník, ktorý prevádzkuje FVZ, je vystavený sankciám, ktoré nemajú oporu v zmluvných ani legislatívnych predpisoch EÚ. Takéto konanie môže byť kvalifikované ako neoprávnené obmedzenie hospodárskej činnosti a zásah do vlastníckych práv.

- **Neprimeranosť opatrenia:** Podľa princípov proporcionality a rovnakého zaobchádzania (rovnaké podmienky pre všetkých účastníkov trhu) nie je odôvodnené, aby distribučné spoločnosti sankcionovali konkrétny typ výrobcov elektriny (FVZ), čím dochádza k porušeniu európskych pravidiel hospodárskej súťaže a trhu s elektrinou.

Retroaktívne a diskriminačné uplatňovanie vyhlášky č. 154/2024 Z. z. môže byť v rozpore so slovenskou legislatívou aj právom EÚ, konkrétne s ochranou investícií do OZE, zásadou proporcionality, právom spotrebiteľa a pravidlami nediskriminačného prístupu k trhu s elektrinou. Oznamy distribučných spoločností o sankcionovaní prekročenia MRK od 1. 1. 2026, a to aj pri FVZ, ktoré boli inštalované v čase, keď žiadne takéto obmedzenie neexistovalo predstavuje neprípustnú retroaktivitu.

5. **Navýšenie regulovanej ceny silovej elektriny pre domácnosti o 30 %v roku 2026 prostredníctvom novelizácie vyhlášky o cenovej regulácii.** Tá sa zvyšuje zo súčasných 61 eur za megawatthodinu (MWh) na 72,7 eura/MWh. Zároveň zvýšil aj koeficient zmeny ceny elektriny na rok 2026, ktorý vstupuje do výpočtu ceny, na 1,429719.

6. **Návrh na zmenu systému zúčtovania odchýlok od 1. 8. 2025 v neprospech priemyselných podnikov**. Klub 500 označil tento krok za „kolektívny trest“, ktorý ohrozuje existenciu podnikov, pracovné miesta a konkurencieschopnosť Slovenska, pričom zisky energomonopolov rastú na úkor podnikateľov.

7. **Pásmové tarify za elektrinu – vplyv na zraniteľné skupiny.** Tento systém by najviac zasiahol rodiny s malými deťmi a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, u ktorých je zvýšená spotreba teplej vody a elektriny na hygienu a pranie, ako aj niektorých podnikateľov. Po výhradách podnikateľov a Ministerstva hospodárstva však ÚRSO zavedenie pásmových taríf odložil na neurčito.

8. **Obmedzenie výkonu fotovoltaických zariadení počas pôsobenia Jozefa Holjenčíka ako predsedu ÚRSO v roku 2014**

Osobitne poukazujeme na **administratívne obmedzenie výkonu jednofázových fotovoltických zariadení na 3,68 kW**, ktoré:

- **nemá oporu v zákone č. 251/2012 Z. z. o energetike**,
- je **v rozpore so zákonom č. 309/2009 Z. z. o podpore OZE**,
- popiera zákonnú definíciu malého zdroja do 10,8 kW v kategórii nepodnikania,
- nie je technicky odôvodnené,
- je v rozpore s praxou v ostatných členských štátoch EÚ.

9. Pokus o rozšírenie povinnosti platiť sociálne odvody na domácnosti, samosprávy a malé podniky

Slovensko čelí novému pokusu o zavedenie povinnosti platiť sociálne odvody aj pre domácnosti, samosprávy a podnikateľov, ktorí vyrábajú elektrinu pre vlastnú spotrebu. Najnovšie vyjadrenia ministerstiev a ÚRSO vytvárajú obraz energetickej „totality“, kde sú vlastníci fotovoltaických zariadení označovaní za „podnikateľov“, hoci platná legislatíva jasne stanovuje opak.

VI. Návrh riešení z praxe

Pri prenose dát z fotovoltických zariadení sa osvedčila **bezplatná mobilná aplikáciu TUYA**, ktorá spoľahlivá a používateľsky jednoduchá.

Rovnaký princíp je možné aplikovať aj na:

- spotrebu tepla,
- studenej a teplej vody,
- nastavenie teplotných režimov v jednotlivých miestnostiach.

Bežne dostupné termostatické hlavice s Wi-Fi pripojením (cca 20 €) umožňujú programovanie teploty a časových režimov v každom byte priamo cez smartfón. Konečný spotrebiteľ tak získava transparentnú kontrolu nad spotrebou **bez dodatočných poplatkov za diaľkové odpočty**.

V čase digitalizácie a rozvoja umelej inteligencie, keď sú osobné doklady ako občiansky či vodičský preukaz dostupné aj v elektronickej forme a internetbanking je bežnou súčasťou života, je prirodzeným trendom, aby mali koneční spotrebitelia vo svojom mobile aj komplexné údaje o spotrebe tepla a studenej vody, vrátane možnosti nastavenia teploty a časových programov vo svojich bytoch.

VII. Kompaktné riešenie pre budúcnosť

Vývoj **merača tepla integrovaného priamo s termostatickou hlavicou** by:

- odstránil potrebu drahých systémov diaľkového odpočtu a servisných poplatkov,
- umožnil prenos údajov cez bežné Wi-Fi v domácnostiach,
- výrazne znížil náklady konečných spotrebiteľov,
- zabezpečil transparentnosť a spravodlivé rozpočítanie.

V podmienkach súčasnej digitalizácie a dostupnosti technológií ide o **reálne a technologicky uskutočniteľné riešenie**, ktoré môže byť implementované v krátkom časovom horizonte.

VIII. Potenciál témy energetiky v parlamentných voľbách 2027

Otázka tzv. „tepelného nevoľníctva“ nadobúda aktuálnosť najmä dnes, keď zahraničná politika EÚ po ukončení tranzitu zemného plynu cez Ukrajinu smeruje k obmedzeniu dodávok ruského plynu. Namiesto toho sme nútení nakupovať ten istý plyn vo forme skvapalneného LNG z USA alebo iných krajín, avšak za podstatne vyššie ceny.

Slovensko spolu s Holandskom patrí medzi najviac plynofikované krajiny Európy, a preto je úplné ukončenie výroby tepla zo zemného plynu v dohľadnom čase nereálne.

Kým v minulosti bola súčasťou spoločenského života totalitná politická ideológia, dnes ju v oblasti energetiky nahrádza systém direktívnych opatrení, ktoré obyvateľov prakticky nútia nakupovať teplo na vykurovanie a ohrev teplej vody za neustále rastúce ceny. A to v období konsolidácie verejných financií a všeobecného zdražovania. Zároveň sa občanom obmedzuje možnosť hospodáriť efektívne a zabezpečiť si teplo a teplú vodu za výrazne nižšie náklady inými spôsobmi a dokonca aj využívať k tomu obnoviteľné zdroje.

Politická strana, ktorá nájde odvahu túto tému otvoriť ma reálnu šancu vyhrať voľby v čase zvyšovania cien energii a ukončeniu tranzitu zemného plynu z Ruska.

Východiskovým bodom nášho návrhu je skutočnosť, že v rozpore s ukončením obdobia direktívneho komunistického riadenia štátu po zmene režimu v novembri 1989, vláda od roku 2014 uzákonila vynútenú závislosť vlastníkov od centrálneho dodávateľa tepla, čím im uprela ich ústavné práva zaručené dohovorom a chartou OSN.

Kľúčové je preskúmanie novely zákona o tepelnej energetike č. 657/2004 Z. z. z roku 2014, ktorou štát v rozpore s ústavnými právami zakázal individuálne zdroje vykurovania v bytových domoch. Tým sa takmer dva milióny občanov stali rukojemníkmi systému centrálneho zásobovania teplom – bez možnosti slobodného odpojenia.

Vyhláška č. 503/2022 Z. z. je len sekundárnym následkom tejto novely, presadenej na objednávku teplárenskej lobby. V roku 2014 tak došlo k systematickému zásahu do základných práv občanov:

- bolo im odňaté právo slobodne nakladať so svojím majetkom,
- bola im upretá voľba dodávateľa,
- a bola zavedená diskriminačná regulácia, ktorá sa na iné formy energie nevzťahuje.

ÚRSO a Ministerstvo hospodárstva nekonali ako ochrancovia spotrebiteľa, ale ako garanti monopolného postavenia vybraných výrobcov tepla. Zároveň tí istí verejní činitelia systematicky dehonestujú obnoviteľné zdroje a bránia technologickej neutralite trhu.

Štát dnes nedokáže zabezpečiť ústavou garantovanú dostupnosť cien energií. Namiesto hľadania riešení občanom bráni brániť sa: znemožňuje im znižovať vlastné náklady, rozhodovať o spôsobe vykurovania a vymaniť sa zo systému teplárenského nevoľníctva.

Výsledok je zjavný. Od roku 2014 sa takmer dva milióny slovenských domácností nemôžu slobodne odpojiť od centrálneho dodávateľa tepla – ani v prípadoch, keď je dodávka neprimerane drahá a neefektívna.

Politický odkaz je dnes jasný:

Strana, ktorá nájde odvahu postaviť sa teplárenskej lobby, zruší zákaz odpojenia od CZT a vráti slobodu rozhodovania späť občanom, uspeje v najbližších voľbách.

Sme presvedčení, že novela zákona č. 657/2004 Z.z a návrat k zneniu zákona pred rokom 2014, získa podporu dvoch miliónov domácnosti čo rozhodne stoji za stratu sponzorov z teplárni. Politický dopad je preto jednoznačný.

Akceptovanie návrhu zásadnej zmeny koncepcie tepelného hospodárstva, najmä pokiaľ ide o neefektívny ohrev a dodávku teplej vody a vyriešenie problému korektného rozúčtovania tepla (náhradou PRVN za určené meradlá alebo umožnenie alternatívneho, nízkonákladového spôsobu rozpočítavania), je zárukou získania podpory voličskej základne voličov žijúcich v bytových domoch.

Rozhodnutie, ktoré ovplyvní postavenie politických strán v najbližších rokoch rozhodne o výsledku parlamentných volieb je preto Vás.

S pozdravom

František Bednár, predseda APOZE